

أدرنه دن بروسه یه

۲

اوج درت آی استانبولده، او اوتلدن بواوتله طاشینارق، قالدق. اطرافزده
عبلرك فوق العاده بر سرعتله آزالدیغنی کورنجه، حربك نهایته قادار اوجوز
بر یرده بر او طومتنی دوشوندم. یول آرقداشلیله بر برمری غائب ایتمه مشدك.
اونلر او کونلرده بروسه یه عمجه لرینك اولرینه کیدیورلردی. برلکده کیتمه می
بکا تکلیف ایتدیله. اوراده یرلی اولان عمجه لرینك واسطه سیله قولایلقنه بر
او طوتابیله جگمی فرض ایدرك همان قبول ایتدم.

بندیکمز واپور صوك درجه غلبه لقدی. مهاجر عائله لری، چوجوقلری
قوجاقلرنده بوتون کوکرتیه یی قاپلامشلردی. اومینی مینی یاووروجقلرك احتمال
باقیلاماقدن، احتمال صاییسز دولدورلدقلری بنالرك هواسزلغندن، یوزلری
کوزلری هپ چییان ایچنده ایدی.

قوتلی بر روزکار آسیور، دکر شدتلی بر فورطنه علائمی کوستریوردی.
کوچوك بر فومواره صیقیشارق هنوز یرلشمشدك که ایکی پولیس کلهرك بزى
اورادن قالدیرمق و ألمزده کی برنجی موقع بیلتلرینه رغماً کوکرتیه آتمق
ایسته دیله.

— بو یر آرککلرك.

— مادام که بز قادینلر بوراده یز، آرککلر کوکرتیه چیقسنلر، ویاخود
قماره یه اینسینلر.

— خایر چیقاجقسکز.

آرککلری محاربه ده اولان وهجرت ایدن قادینلره ایشته بوقدر رعایت
اولتیوردی! بزده عناد ایتدك وائی بر محساده دن صوکر اورداده قاله بیلدك:
پولیسلر حدتله کیتدیله.

براز صوگرا شدتلی بر فورطنه هرکسی بر برینه قادیشدی رارق یالکز باش
دایایاجق بر یر آراتدی. کوچوك چوجوقلر، دکر طوتماسندن صاب صاری
اولمش، صووق روز کارك تاثیریه تیره شیورلردی. آغلایان آغلایانه. آنه لرکندی

دردلرندن ، اولادلرینک حالنه باقامیورلردی که . ایشته اوراده کنج برقادین
اون کونلک یاوروسنی یره براقش ، اونک آچلق فریادلرینی ایشیده میوریلله ،
متصل باشنی قویاجق بر یر آریور و اوووق روز کار بو سفیلرک اوسته
کیم بیلیر اواننده هانکی خسته لغک تخملرینی سریره رک کچیوردی . نهایت مدانییه
بر ساحل سلامت دیه قارشیلادق .

اسکلهیه چیقدم . الآن دوام ایدن بر باش دونمسی یورودیکم یولی بکا
کوسترتمه یوردی . صووق ترلر آلینی ایصلائیور ، اوغلی طوتان الم متصل
تیره یوردی . براز هوا آلق اوزره بجه می قالدیردم . ایکی آدیم آتامشدم که
ارقامدن حدتلی بر سس ایشیتدم :

— خانم یوزیگی قاپا! دییه باغردی . ایکی حدتلی کوز بی تهدید ایدیوردی .
حایقیران ، اسکلهیه مأمور بر پولیس ایدی . بواخطاره پک زیاده متعجب :
— سزک اوستکزه ، نه وظیفه ؟ ایستر یوزیمی قاپار ایستر آچارم ، دیدم .
بوسفر داها غضوب بر سس کلدی :
— خانم یوزیگی قاپا .

بوده اوراده دوران بر خواجه افندی ایدی !

بنم یوزم کیمسهیه سوز سویلتمهیه جک درجدهه آچیق اولدینی ایچین
اموزلریمی سیلکه رک یوله دوام ایدیوردم . یانمندن برخانم ، بر بروسللی ، بکا
دوغرو دوندی و :

— خانم خانم ادبکنزی طاقینک .. بوراسی استانبول دکل ، آناطولی .. دیدی .
کوز یاشلریمی صاقلامق ایچین بجه می ایندیردم .

آناطولی ، بنم مقدس وطنم ، ضرر یوق ، وارسین قارا بجهم ، مائلی
طوبراغکی بکاسیاه کوسترسین ، فقط سن انصاف ایتده ، سنک شانیکی بویوتمک
اوزره ، سنک سینه کدن چیقارق ، آوروپانک اورتلرینه قادار کیدوب قانلرینی
دوکن اوقهرمان اولادلرینک بوکونکی مظلوم ومغدور احفادیکی طائی وسوکیلی
طوبراغکده چوق کورمه !..

*
*
*

ترەن ، طاغىرك اطرافىدە دولاشە دولاشە ، بىزى بروسەيە كىتىردى . يول
ارقىداشلىرىم اوكىجەنى كىندىلەرنىدە كىچىرمەم ايچىن رجا ايدىيورلردى . «يارىن بر
اوبولورسكىز ، بوكون كىچ اولدى» دىيورلردى . بن جواب وىرمەدن متردد
طوروركن عىجەلىرى كەلدى . اختيار برآدمدى . خوموردانىر كېي : «سىزى
كەلدىكىز ؟» دىدى .

— اوت عىجەجىم ، باق ادرنەدن بىر خانىملە برلكەدەيز . طىيى كىندىلەرىنە
سىز براو بولورسكىز . بىكى محارەدە .

— يا ! اويلەمى ؟ هايدى سىز اشيالىرىكىزى آيرىكەدە يورويك . ايشتە
آرابە .. دىەرەك آدەجىز آيرىلدى .

خانملىر آرقاسىدن آ كلاتمغە چاليشيورلر ، «خانمك بىزە چوق ياردىمى دوقوندى»
دىيورلردى ؛ فقط اوايشىتماىزلىكەن كەلەرك ، متصل اشيالىرى حمالە وىرييوردى .
يىچارە احبابلىرىم ، اونك بوصورت قبولىدن محجوب ، بنى الاآن دعوت ايدىيورلر :
— والله سىزى براقايز ، دىيورلر . بوسوزلىرى ايشىدن عىجەبكەهان اشيالىرى
تفريق ايدىيور ويان كوزلەدە قبول ايدوب ايتەدىكمە باقىور . بن رد ايدىنجە هان
اوزاقىدن سىسلندى :

— بىزم جماعت بو طرفە ، چابوق كلىكىز بىزم جماعت .
شىمدى كۆلمەك ايچىن كىندىمى كوج ضبط ايدىيورم ، اونك مسافىردىن
قورقوسى اوقادار مضحك ايدى كە ..

*
*
*

بروسەدە كىچىردىكم ايلك كۈنلىرى بكا بىكزەين مصىبتىزدەلىرى زىيارت ايتىمكە
حصىر ايتىم . اويىمدىن ، اوزاقىدە يشىل قىرلىرى سوسلەين يكرمى اوتوز چادىر
كوروييوردم . مهاجرلرك بر قىسمى بونلردە ، بر قىسمى دە مدرسە وجامەلردە
اوطورييورلردى .

چادىرلر اوزاق اولدىنى ايچىن مدرسەلرە كىتمەكە قرار وىردىم . قادين اركك
بتون يرلىر دوروب بىزى سىر ايدىيوردى . ايصسىز ، دار ، چىقماز سوقاقلرك

برینک نهایتده آرادیمز مدرسه یی بولدی . قابی ایتجه قارشیمزه ، صاغده
 سولنده اُسکی بر مزارلغک ییقیق بیاض طاشلری اولان ، بریول چیقدی .
 مینی مینی چوجوقلر ، مزار طاشلرینی کندیلرینه سپر اتخا ایدرک ساقلانباچ
 اوینایورلردی . بزی کورنجه هپسی متجسس دوردیلر . براز اوتده دیوارک
 یاننده ، صاری الا کوزلی ، اسمرتلی ، کوزل برقادین ، سوقاغه چیقماق اوزره
 سیاه فراجه سنه بورونمش ، اوزون یاقاسی باشنه دولامش ، اوراده دورویور .
 بولک نهایتده اوفق براوطه ، آچیق دوران قاپسینک یاننده بیاض صاچلری
 یوزینی یاری اورتمش براختیار قادین ، جانلی ماوی بونجوق کبی کوزلریله بزه
 باقییور . بز یاقلاشنجه همان ایکی قات اولمش وجودینی دوزلتمکک غیرت ایدرک
 قارشى کلدی :

— صفا کلدیکیز ، کیرک اوطورک به قزانلر !

تک برنجره نک آیدینلا تامدینی لوش براوطه یه کیردک . ایسدن سیاهلانش
 صاری بادانالی دیوارلری ، باصیق طاوانی ، ویرده کی یرتیق حصیرله بواوطه اوقادار
 قسوتلی ایدی که .. اُشیا اولماق اوزرده قارشى یه برقاج ایجه شیلته ییغلمش و دیواره
 اُسکی برچوملکله قالایسز قارا برنجره آصیلمش . ایشته بوقادار .
 بجره نک یاننده برایپ صالنجاقده برقاج آیلماق بر بیک آواز آواز حایقیریور .
 یاننده ایکی چوجوق ، بکی صوصدور ایلیمک ایچین بوتون قوتلریله باغیریورلر
 و آل چیریورلر .

اوطه نک قارشى طرفده صاری بکزی ، ماوی کوزلی ، ضعیف برقادین
 برکاغد پارچه سنه قویدینی بر آووج بولغوری آیقلا یور .
 قاپینک یاننده آرقاسی دیواره دایامش ، صاچلری قینالی ، کوزلری سورمه لی ،
 اورته یاشلی ، دیگر برقادین آلریله باشی طوتمش ایکی طرفه ساللانیور .
 یوزینک بروشوقلقلرینک آراسنده هب کوزیاشلری دورویور . آکلاشیلیوردی که
 او آغلایان بروالده در .

بخی کورنجه آیاغه قالقدیلر :

— بویورک ، اوطورک !

آغلایان زواللییه صوردم :

— خانم فنا بر خبرمی آلدک ؟

— آه قزان خبر یوق که ، یالکز بوکونلرده بيله جکده کی هاجر خانمه ارککندن مکتوب کلش ، بنم اوغلمله برابر جنکه کیتمشلردی . اونی یولده غائب ایتدکلرینی یازیورمش . آه ، برتک اولاد !

مدید برشهیق قادینک بوغازینی طیقایارق سوزینی کسدی . ذاتاً داها فضله نه سویلهیه بیلیردی ؟..

بولغور آیقلا یانده یانمه یاقلاشدی و آکلاتمه باشلادی :

— بز بو او طه ده درت اویز . هیچ بریمزده عینی کویدن دکلز . بوراده راستلادق . بز بو باسکی (باباأسکی) لی یز . بز دن بز مکی کیتدی ، قارده شم کیتدی ، دایم کیتدی . بر عمجهم اختیار اولدیغدن قالدی .

— باری سز ککیلردن خبر وارمی ؟

— آه خانم نرمدن اولسون ؟ بزم بوراده اولدیغمزی بیلمز لر که . اونلر جنکه کیتدکدن صوکر ا بز کاوورک اوکندن قاچدق . یالکز زواللی عمجهم ایکی قیزی براوفق اوغلیله بزه یتیشهمدی .

— واه زواللیلر ...!!

— قاچ چو جوغک وار ؟

— درت دانه . ایشته خانم اولوب یتیه جکی بو قادار . آرتیق بزم ارککلر مزک دونه جکی یوق که !

بیچاره بد بخت قادین امیدینی کسمکده تسلی بولمش !

اوتهدن بیاض صاجلی اختیارده سوزه قاریشدی :

— خانم سن نه تمیز یوره کلیمک که بزه بو قادار آجیورسک . بوراده بزه طارلق ویریرلر دیه هیچ آجیان ، حالمزی سوران اولما یور . یالکز قیزلر مزی بسلمه لکه آلا بیلیمک ایچین کوز دیکورلر . یوقسه سنده می مهاجرسک ؟

— آه نینه ، بنده مهاجرم . فقط بو چو جو قور کیمک ؟

— سورما قیزان . کوچوک باغیران ، اوغلمک . ناه ، کلیمده طیشاریده آتش

یا قیور . بوچوجوق یولده دوغدی . بزا سکا درده جامعده ایدک . برقاج هفته
 قالدقدن صوکره جامعری بوشالمق ایچون امر چیقار . هر کس لر چیقدی .
 بزیده چیقارمق ایسته دیلر ؛ اما بزم کلین درت کوندر خسته ایدی . چیقوب
 اونی بو حالده نریمه کوتوره جکیز ؛ دیدک ؛ خسته من وار ، دیدک . خسته کیز
 وارسه دولتکده خسته خانه سی وار ، دیدیلر . و زورله بزم کلینی خسته خانه یه
 کوتوردیلر . اوراده دو قتور لرله بوچوجوق دنیا یه کادی . مکره بزم کلینی
 آز قالمش اولدوره جکمشیز . دو قتور کیمک عقلنه کلیر ؛ بوایکی کوچوکده
 طیشاریده اوینایان اوج دانه ایله رحمتی قیزمک . قیزم بزمه اوطورما یوردی .
 اونی باشقا کویه کلین ویرمشدک . بوراده قاین آناسی کیله برجامعده ایدی .
 یکی کلدیکمز زمان قوله رامیدر نه در ، ایسته اوخسته لقدن کیتدی ، زواللی قیزانم .
 آه خانم ، بزم دردی می صورمه ، ایچمی آچدقچه یانیورم . شیمدی او غلامده ، بو
 چوجوقلرک باباسی کووه یمده محاربه ده . هیچ برندن خبر یوق . بونلری آناسیز
 باباسیز بن بویوتیورم . آراده بر دولت بزه پاره ویریور . باری اونی منتظم ویرسه ،
 قاتیق پاراسی اولاجق ، فقط اونیده ییه نلر ییور . ایلك بهار کله لی قیرلردن اوت
 طویلایورلر . فقط آه اوقارا قیش ؛ هر کیجه اوشویور زدییه آغلاشیورلر دی . بارا
 یوق که بریورغان آلام ، کور یوق که بر آتش یاقه یم . بر بر مزه صوقولور تیرمه شیردک .

بیچاره اختیار بوآلم خاطره لر اوسته صوصدی وجام کیبی کوزلرینی اوزاقلره
 دیکه رک ، کیم بیلیر آکلاتدینی اوسفیل کونلریمی ، آرقاده دشمنه بر اقدینی یشیل
 تارلاسنی ، بول اُرزاقلی اوینی و کووه یینیمی ، یوقسه اوغللرینک بلکه مجروح ،
 بلکه شهید یاتدقلری قانلی یرلریمی ، سیر ایدیوردی ...

..

او غلامله آوه دونیورز . چاموردن تحته دن اولر . طاشلری بوزوق قالدیرملر ،
 کیرلی فقیر دکانلر کورو یورز . خلق ، ایشسز کوجسز ، قهوه لرده کان کچی سیر
 ایدیور . قادینلر لاقید کزینیورلر .
 آبی یورومشدک که سواققلرک یواش یواش تمیزلندیکنه ، طاشلرک دوزلدیکنه ،

أولرك برازداها منتظم، براز داها زنكسجه ياپيلديغنه دقت ايد يوردم . قهوه خانه لر
سيركلشه رك، آرتيق هيچ كوزوكميوردى . باقدم بوتون پنجره لر آچيق، قفسسز .
اوزمان بومعمانك كله سنى بولدم : ارمى محله سنده ايدك ...
نيچين هرشى توركك كوچولديكنى بويله كوستريور ؟ ..

يوروركن بردن مبهوت دوردم :

قارشيمده يشيل تر به، كونشك آتشرين ضيالىر آلتنده، ماوى مشعشع، بوتون
نازك لطافتى، ظريف بدايعيله پارلايوردى . محيطنك سفالتى آراسنده او، نه قادار
يوكسك، نه قادار لاهوتى بر كوزللكه مالكدى ...

بر اميد، خلجانبه لرله ايچرى كي رد م . عجباً لطافتى يالكز ظاهر يميدى ؟ ..
ياربم شكر، اميدم نى آلتامامش، داها قبودن چينيلرك لطيف رنگلىرى،
خطلرك بديع شكللىرى، بكا متحير بر افتخار، مقدس بر غرور و يردى . تورك
دهاسى بوزنگين يشيل رنگى، زمردلرك قلبندنى، يوقسه يالديزلى سهارك
درينلكندنمى آلمش ؟

شيمدى بوتربه نك الهى سكو تننده بوتون توركللك سفالتى، كوچوكلكنى
اونوتدم . غدار محاربهلردن، متدى انسانلردن نه قادار اوزاقم . بوراده هر شى
بكا ردائى اميده بورونه رك يشيل كوزوكميور . قلبمده يالكز بر هجران وار :
بوتون توركلرك بوتورك بديعه سنى كورده مه ملرى ...

جامع، تر به ايله رقابت ايد يور . خاير، بورنكين مخرابى، بوچينيلرك بديع
رنگلىرىنى و يالديزلرينى، ديشا ريده كى مرمر ديوارك متحجر چيچكلرينى و اويمالرينى
وبالخاصه قايينك اوستنده كى ظريف طاقلىرى، بوتون بو نفيس اثرى وجوده
كتيرن على ذوقلى ملت اصلاً اوله مه ز ..

تورك صنعتك ايلك روحى بويوك چلبى سلطانك حضورنده ركوع ايدر كن،
ملتكم بر كون اولوب البته أسكى علويتنى، أسكى بويوكلكنى تخطر ايده جكنه
اوقادار مطمئن ايدم كه، املم يوكي يور و مملكتنى بوتون بوسفالتلرندن سيلكنمش،
يوكسك، سر آزاد، آراده كى سياه سنه لرى شعشه سيله سيله رك، أسكى بويوكلكنك
مابعدىنى ياشايور كورويوردم ...

یشیل جامع ، ادرنه دن حرکت ایدهلیدنبری ، افق حیاتمه ایلک پارلایان
یشیل ، لاهوتی برشعله امید اولمشدی ...

مستسحی
سیرم بیک

بروسه . مایس ۱۳۲۹

آسکی اثر

رسالة فی فضائل الاتراك

وطنی سومک و یانجی آلردن قیصقامق و خارجه جیقیدینی وقت افتراقدن
بالتأثر دائماً وطنی اوزلیوب یاد ایتک قرآنده مذکور و بتون ناس یدنده کی
صحفده مخطوط و مسطوردر . تورک ، سرآزاده بر خلقته مالک اولدیغندن
وطنده کی حیات قدیمه قاووشمنی ایستردا و دائماً وطنی دیلر . و کندی وطنه
هر کسک کندی وطنه دوشکونلکندن زیاده دوشکونددر . چونکه تورک
مدینتک ایجاباتندن اولان بر یرده اوطور مقندن و اوزون زمان مکت و استراحت
و عدم تنقل و تصرفدن ممنون دکلددر .

تورکارک بنیهلری حرکت اوزرینه مؤسس اولوب طور غونلق و سکونتله
باشلری خوش دکلددر . توقد و حرارت و ذکا و فطنت صاحبلری اولدیغندن دائماً
ایش و گوج ایله مشغول اولق ایستلر . قوای روحیهلری قوای بدیهلرینه قاقدر .
هر شیلری اولوب بیتمش بولمنی عاجزلک ، و اوزون زمان بر یرده اوطورمنی
تنبلاک و راحت آیق باغی و قناعتی قصر همت و محاربه بی ترکی ذل و مسکت عدایدرلر .
عربلرده بویله در . نته کیم (عباد بن وهب الراسی) دن « یواشلی سومک
مشقت تولید ایدر » سوزی منقولدر . هله شو مثل بین العرب بک مشهوردر .
« یازین دماغی قاینیاک قیشین تجرهمسی قاینار . » (اکثم بن صینی) دخی « بن بتون
دنیا ایشلریمی اولوب بیتمش بولمنی ایسته مه ، چونکه تنبل و بحرکسز اولمقدن
قورقارم ، دیمشدر .